

MAI 2023

MILANG

Treffneri Gümnaasiumi koolileht aastast 1926

Tere, sooviksin oma pileti tagastada!

Iris Tõnismaa, C21

Ma jooksin nii kiiresti, kui mu jalad kandsid, kuid ei näinud enda ette. Ma teadsin, kus on puu ja kus on pöösas, kus on mu vaenlane, aga mu silmad olid suletud. Ma teadsin, et kui silmad avan, siis ma kaon. See tähendaks ju turvalisust, vaenlase käest pääsemist... Ometi ei suutnud ma seda teha. Kas olid mu silmad kinni liimitud või lihtsalt ei soovinud ma lahkuda? Äkitselt helises äratuskell, kuid unenägu kestis edasi. Ma avasin silmad ja nägin esiti vaid magamistoa seina ning ust. Aga hetkeks nägin ka kaugemale: ma nägin, kuidas elus vaid pimesi jooksen. Ehk isegi teades, et lõpus ootab mind pettumus... Ometi ei suuda ma teelt kõrvale kalduda. Oleme nii kinni oma rollides, etteplaanitud elus, et ei julge seisatada ja mõelda, kas me just oma vaenlast taga ei aja. On aeg peatuda. Kas olen ikka õigel rajal? Teadke, ükski tee siin maailmas pole üheotsapilet, mida tagastada ei saa.

ÕNNITLEMES!

Uve Saar 13. märts	Anneli Mägi 6. aprill	Siim Oks 18. aprill	Madis Reemann 10. mai	Ülli Roostoja 26. mai	Jaan Paaver 3. juuni
Kerli Orav-Puurand 16. märts	Katrin Ojaveer 7. aprill	Sandra Sagar 29. aprill	Indrek Pajur 14. mai	Kärt-Katrin Pere 31. mai	Ott Ojaveer 10. juuni
Erika Hunt 23. märts	Mall Matto 16. aprill	Julia Polikarpus 5. mai	Ehtel Timak 14. mai	Eve Paap 3. juuni	Age Salo 17. juuni

JUHENDAJA

Age Salo

TOIMETUS

Annaliisa Karu
Miia Isabel Anipai
Maia Serv
Karin Pärtelpoeg
Eliise Kolsar
Iris Tõnismaa
Juhan Martten Kull
Madli Maran
Markus Kaur
Sireli Sildnik

KEELETOIMETUS

Madli Maran
Ats-Artur Ploomipuu
Andra Tuurmaa

ILLUSTRATSIOONID

Roosi Raudsepp

HUGO KIIDAB...

kevadeni ellu jäänud treffneriste.

MAURUS LAIDAB...

suvetööle jääjaid.

KAANEPIILT

Kärt Tõnissaar

KOOMIKS

Teodor Ruus

KÜLJENDUS

Markus Kaur
Jaan Artur Viirsalu
Ellinor Usai

PEATOIMETAJAD

Sireli Sildnik
Iris Tõnismaa

Miilang on Eesti ägedaim koolileht!

Kuulutame teile rõõmusõnumit, armsad treffneristid - teie käte vahel on Eesti säravaima sisuga koolileht! Õhtulehe korraldatud koolilehete konkurs lõppes Miilangu jaoks eriti edukalt ja meid kuulutati võitjateks. Meie lehe esindus käis auhinda vastu võtmas ning intervjuud andmas Tallinnas, Õhtulehe toimetuses. Seal autasustati meid seikluspargi kinkekaardi ja 1000-eurose preemiaga koolilehe arendamiseks. Õhtuleht tutvustas meile ka oma toimetust ja saime pealt vaadata *podcasti* salvestamist ja pildistamissessiooni. Ja kas te teadsite, et Miilang on ka varem säärastel konkurssidel osalenud ja neid võitnud? Õhtulehe peatoimetaja Martin Šmutov arvas, et Miilang on aastatega oma taset ainult tõstnud. Kui ka teie, armsad lugejad, tahate osa saada Eesti sisukaima koolilehe valmimisest, siis ootame teid Miilangus.

Foto: Robin Roots | Õhtuleht

SISUKORD

- Rakett 69 ja Lilian Hindrikson
Karin Pärtelpoeg, E22
  - Värsked muljed Belgiast, Ungarist, Sotimaalt ja Saksamaalt
Sireli Sildnik, C21
  - Reportaaž riigikaitsealaagrist
Juhan Martten Kull, D21
  - Madis Reemann 70!
Markus Kaur, A22
  - Kas me peame elama nii, nagu ühiskond soovib?
Annaliisa Karu, D21
  - Intervjuu teadustööde konkursi võitjaga
Madli Maran, C21
  - Abituriendid vastavad: mis jäi Treffneris tegemata?
Miia Isabel Anipai, A21
  - Playback Show
Miia Isabel Anipai, A21; Maia Serv, A21
  - Aga mida saaks järgmisel aastal koolis teisiti teha?
Annaliisa Karu, D21
  - Õpetajate tsitaadid
Lukas Mütserpepp, Jaan Artur Viirsalu, Miia Isabel Anipai, Maia Serv, Markus Kaur
- ÕPILASTE LUULETUSED**
Loe veebis: www.htg.tartu.ee/miilang

Rakett 69 ja Lilian Hindrikson

Ilmselt ei jäta see kedagi kül-maks, kui tuleb juttu teadussaatest „Rakett 69“. Sel hooajal osales saates HTG 11.d klassi õpilane Lilian Hindrikson, kes esindas kooli väga edukalt, saades 7. koha. Miilang uuris raketilase käest tema seiklusrikka teekonna kohta.

Te õpite humanitaarsuunas. Kust tuli soov osaleda reaali- ja loodusainete saates?

Tegelikult on minu taust vägagi reaalinnetel tuginev, kuid kuna ma tegelen lisaks koolile ka muusikaõpingutega Heino Elleri muusikakoolis, oli suuna valikul loogilisem mõelda humanitaarsuunale, kus nüüd paiknen. Reaali- ja humanitaarained on minus aga alati hästi põimitud olnud. Huvi saatesse kandideerimiseks tuli sellest, et väiksema alati vaatasin teadussaadet „Rakett 69“, ja eriti praegu, kui tunnen, et minu tee on hästi humanitaarainete-keskne ja reaalinnete rakendamiseks on puudu, tundus mõte saatesse kandideerimisest ahvatlev.

Tegelikult on minu taust vägagi reaalinnetel tuginev.

Kuidas Te valmistusite saates osalemiseks ning kuidas see kogemus Teie ootustele vastas?

Ausalt öeldes ei valmistunudki, sest ma ei plaaninud sisse saada. Minu esimene mõte oli proovida ära, mis formaadiga on tegu ja mida minult oodatakse. Kuigi jah, mitmed minu tuttavad, kes on saates osalenud, on mind saanud veidi instrueerida. Reaalsus on aga see, et kandideerides on kohapealsetes ülesannetes võib-olla vaid üks minut, et end näidata; küsitakse kohati absurdseid küsimusi; leiad end pidevalt olukorrast, kus kunagi ei tea, mis on oodatav tulemus ja kas andsid endast piisavalt palju.

Milline oli Teie kõige meeldejäävam hetk saates?

Geograafia saate teise ülesande võit, sest esimene võit läks nii napilt käest. Meil oli konkreetset ülipisike, aga vääramatut mõõteviga ja siis vaatasime, kuidas enda teada puhtalt ehitatud satelliit ei lähe korpuse sisse, seal oli võib-olla vaid kolm millimeetrit puudu. Teine ülesanne oli seetõttu stressirikam, aga

Karin Pärtelpoeg, E22

selle võit ka palju magusam. Järgmistes telesaadetes oli meil mitmeid võite esimestes ülesannetes ja sellega kaasnes tihti mõnus pingelangus. Raketiparda kaptenirolli sain muidugi praktiseerida enim enda lemmikus klaviatuurisaates, eriti klaveriklahvide ehitamises, mis oli totaalset minu ülesanne ja mille me loomulikult ka ära võitsime.

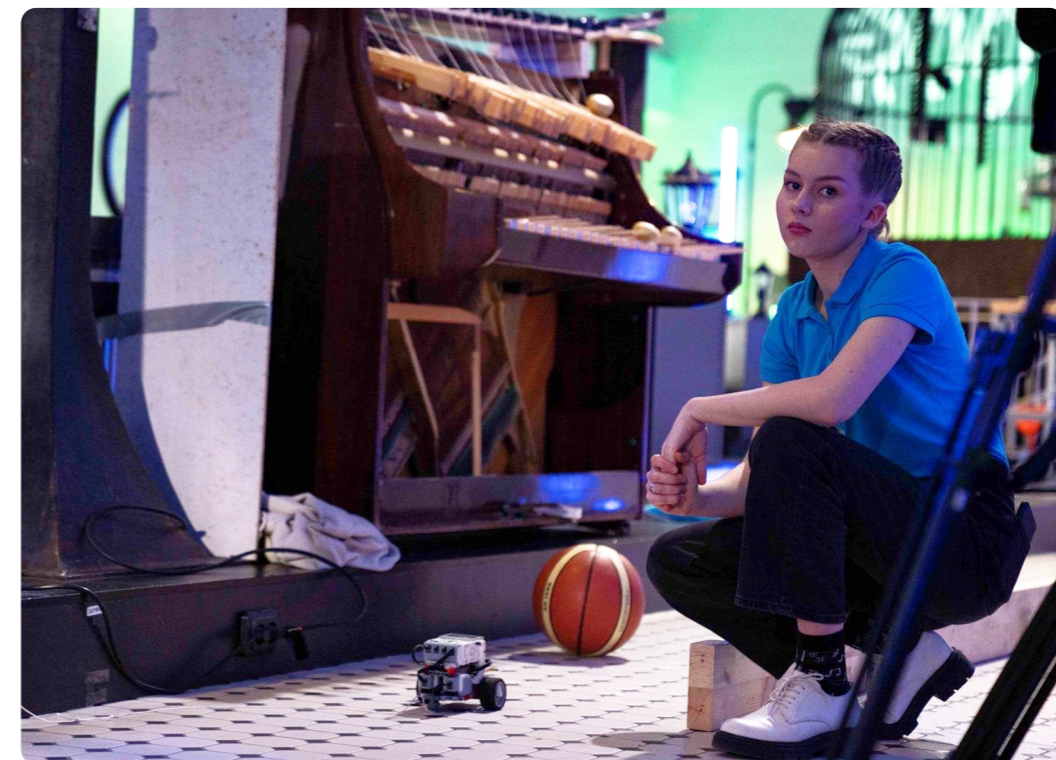
Suurim õppetund või mõte, mille võiks kaasa võtta, on meeskonnatöö tähtsustamine ja selle aina kasvav roll.

Suurim õppetund saates osalemise ajal?

Suurim õppetund või mõte, mille võiks kaasa võtta, on meeskonnatöö tähtsustamine ja selle aina kasvav roll. Kuigi praegu me võib-olla hindame ühiskonnas individualistlikkust rohkem, siis selle arvelt jääb inimestevahelistest inspireerivatest mõttepõrgatustest puudu ning teise arvamus tihtipeale surutakse maha. Tiimisaadetes ja ka eriti finaalsaadetes tasuks seda tähele panna: tiimistöo asendamatu roll ajurünnakute genereerimisel viib raketilase võidule.

Mis oleks Teie sõnum inimestele, kes kaaluvad saates osalemist?

Kui on mõte, soov ja tahe, siis kindlasti soovitan kandideerida. Isegi kui esimesel korral saatesse ei pääse, ei tasu lootust kaotada. See on täiesti okei. Selle hooaja võitja proovis saatesse saada neli korda ja lõpuks ta selle saate ka võitis, seega väljajäämisest ära lase end heidutada, see ei ole takistus, vaid võimalus edasiminekuks.

Lilian Hindrikson finaalsaadetes (varem oli rohelises tiimis)

Foto: Vesilind | Gea Kumpel

Värsked muljed Belgiast, Ungarist, Šotimaalt ja Saksamaalt

Sireli Sildnik, C21

Selle õppeaasta lõpuks on pea iga treffnerist Erasmuse õpilasvahetuse projektiga tuttav. Nii mõnigi on tundides Belgia, Ungari, Šotimaa või Saksamaa vahetusõpilasi kohanud. Miilang küsitles neid treffneriste, kes ise projektis osalesid, ja uuris lähemalt, mida põnevat nad selle käigus õppisid või tähele panid.

Projektist võeti osa mitmel põhjustel, kõige rohkem toodi välja soovi hankida uusi kogemusi, tulla välja mugavustsoonist, koguda vabaainete punkte ja tutvuda võõra kultuuriga.

Hugo Treffneri Gümnaasiumi ja külalstatud koolide vahel toodi välja väga palju erinevusi. Näiteks ütles üks Ungari koolis käinud treffnerist selle kohta nii: „Ohhh, kui teistsugune seal oli. Koolimajast polnud võimalik välja minna enne tundide lõppu ja tunnid kestsid 45 minutit. Koolilõuna oli külm, seda sai sööklas olevates mikrolaineahjudes ise üles soojendada, iga päev oli praad ja supp. Ungari õpilased ei pesnud enne lõunasööki käsi!?”

Vahetusõpilased Ungaris poes

Foto: Zsolt Varga

Õpilased, kes külastasid Šotimaa kooli töid välja, et kõik õpilased kannavad koolivormi, igal õpetajal on oma klasisiruum, mida ta erinevateks tundideks ei vaheta ning samas koolis õpivad õpilased algklassidest kuni gümnaasiumiastmeni. Koolitoidu osas toodi välja, et söögid varieeruvad, kuid kõik tuleb ise osta.

Saksamaal oli aga tegemist internaatkooliga, kus õpilased said ööbida. Ühe treffneristi arvates olid kooli õpetajad leebemad, kuid see-eest tundus, et sealset õpilased väärtustavad ka rohkem õppimist. „Samuti pole minu teada Treffneris toimunud mõrva,“ lisas üks programmiosalenu.

„Samuti pole minu teada Treffneris toimunud mõrva.“

Belgia kooli kohta ütles üks treffnerist nii: „Koolitoidu portsud olid suured. Samuti oli koolimaja hoone üpriski suur. Ühtlasi veedeti palju aega õues, kus oli suur sisehoov. Väga paljud käisid kooli kõrvalt tööl. Kehalise tunnid tundusid vahvad ja aktiivset eluviisi soosivad. Tavapärased transpordivahendid olid õpilaste seas mopeedid ja jalgrattad. Koolikell meenutas tuletõrjealarmi.“

Kui soovid arendada sotsiaalseid oskusi, siis Erasmuse programm on just sinu jaoks, sest enamik osalejaid nõustusid, et projektis osalemine arendas nende kommunikatsiooni-, inglise keele ja orienteerumisoskusi. „Vahest pidi isegi peale eesti ja inglise keele veel kohaliku keele selgeks saama.“

„Ma sain aru, et kui mul on kunagi tulevikus laps, siis ma teen *everything in my power*, et teda mitte saata internaatkool. Oli näha kuidas õpilastel oli mingi armastuse puudus. Sain ka teada palju uusi sõnu, ning mis teha, kui sind unustatakse rongi maal, kus sa ei oska kohaliku keelt. Või tead ainult sõnu meemidest nagu *Krankenhaus* ja *Krankenwagen*.“ Nii kirjutas Saksamaad külastanud õpilane, kui küsisime uusi kogemusi ning õppetunde, mida edasiseks eluks kaasa võtta. Teine õpilane tõdes aga eelnevalt mainitud olukorra kohta nii: „Kontrolli üle, et kõik sinu sõbrad väljuvad sinuga samal ajal rongist. Muidu võib juhtuda intsident.“

Sakslased pidasid veidraks meie vaheaegade rohkust. Nii Saksamaa, Ungari kui ka Belgia kooli külalstajad tõdesid, et tunnid olid lühemad.

Kohalikku toitu söömas

Foto: Zsolt Varga

„Belgias lõppeb kolmapäeviti kool kõigil kell 12 ja huviringe (vist) ei toimu. Nad saavad ülejäänud päeva puhata, õppida.“

Veel õpiti, kuidas mitte hinnata inimesi välimuse või esmamulje põhjal, kuidas saada hakkama teises kultuuriruumis ning kuidas mugavustsoonist välja tulla. Lisaks peeti oluliseks teiste perede elukorraldusega arvestamist, mis oli paljude jaoks uus kogemus. „Ma arvan, et uus teadmine oli see, et nädal aega teise perega elamist on paras väljakutse.“

„Pole üldse lihtne neile enda piire seletada, ei saa kõike, mida Eestis iseenesest mõistetakse.“

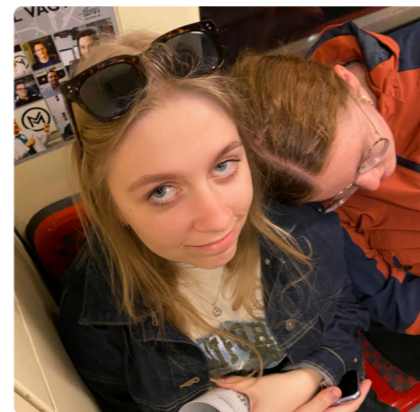
„Teil on ikka väga hea lõunasöök siin, peaksite tänulikud olema,“ väitsid ungarlased. Tartu linna nimetasid nad aga külaks.

Šotlased ei olnud meie kooliga seoses eriti üllatunud, kuid nende silmis oli HTG koolimaja välimusest väga vana. Tunnid tundusid neile veidi liiga pikad

ja igavad ning vahetunnid liiga lühikesed. Nad ei kujutanud ette, kuidas igapäevaselt 75-minutilistes tundides vastu pidada. Eesti õpilased tundusid neile aga suhtlusaltid, soojad ja toredad, toodi ka välja, et meie õpilased on palju vähem telefonis.

MIKS PEAKSID JUST SINA KA OSALEMA ERASMUSE ÕPILASVAHETUSE PROGRAMMIS?

„Esiteks, sest kohtad nii palju toredaid inimesi. Peamine põhjus on siiski veel see, et see paneb sind enda kultuuri ja ajalugu väärtustama. Tekitab suuremat huvi selle vastu, kust tuled ja kes oled, et oleks võimalik teiste kultuuridega seda võrrelda.“

Ungaris rongis sõitmas

Foto: Zsolt Varga

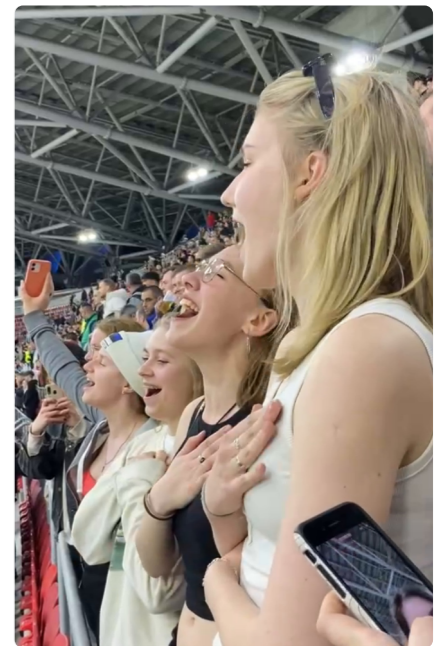
„See on imeline võimalus enda suhtlemisoskust arendada. Muidugi arendab see ka tiimitööd, kuna igas riigis tuleb nädala jooksul projektitöö valmis saada.“

„Jube tore viis minna reisile ja kohtuda uute inimestega, kellega heal juhul isegi pikemalt suhtlema jääd. Saad kogeda teistsugust kultuuri ja näha, kuidas teised elavad. Lisaks on see hea keelepraktika.“

NALJAKAD SEIGAD:

„Meie esimesel päeval Saksamaal unustas õpetaja Pajur minu ja veel ühe tüdruku rongi. Ma ei osanud ühtegi sõna saksa keelt ja tüdruk, kellega ma olin, oli liiga šokis, et midagi teha. Kõik, mis õpetaja Pajur meie abistamiseks saatis, oli *screenshot* saksakeelsest rongigraafikust, mis teoorias oleks võinud meid tagasi tuua/viia. Lõpuks küsisin ma mõningatelt inimestelt inglise keeles abi ja nad kõik olid meie aitamisest väga huvitatud. Pean ka mainima, et mul on hea meel, et just õpetaja Pajur tuli meiega Saksamaale, ja ma ütles talle isegi aitäh, sest ma õppisin, kuidas sellises olukorras käituda ja kuidas hoiduda paanikasse sattumast. See oli kindlasti meelde jääv seiklus, mida ma kunagi ei unusta.“

„Valmistasime sakslastele kama. Neile pakkus huvi, kas sellist ollust meie koolis ka pakutakse. Keskmise hinnang nende poolt oli 4/10.“

Ungaris Eesti hümnit laulmas

Foto: Zsolt Varga

„Ungaris oli lõunasöögi praetud saiapuru aprikoosimoosiga. See oli kogu lõunasöök.“

„Šotlased tulid siia täpselt siis, kui õues oli -15 kuni -25 kraadi. Neil polnud aimugi, kui külm see tegelikult on, seega pidin oma vahetusõpilasele kõigest väest selgeks tegema, et õhuke kevad-sügisjope ei ole kelgutama minekuks piisav. :D Kui õue jõudsime, vabandas ta, et oli üldse vaielnud.“

HTG vahetusõpilased Ungari lennujaamas

Foto: Zsolt Varga

Kroonu käskjalg kooli tõttas - reportaaž riigikaitselaagrist

Kroonu käskjalg kooli tõttas, krabas kaasa paar klassi ja meid viidi Nursipallu isamaa ja märgi eest.

Teisipäev, 9. mai. Kell on umbes 9.25. Asukoht: Tartu linn. Sõltuvalt maailmavaadetest ja mõistmistest on täna kas Euroopa päev või võidupüha. Minu jaoks pole aga kumbki, sest mina lähen täna riigikaitselaagrisse. Mispärast? Kut-sub mind sõda, relvad ja kamuflaaž? Eih, olen nende koledustega niigi tuttav. Kutsub mind mingi abstraktne kohusetunne isamaa ees? Ära aja naerma. Mina lähen, sest seal on klassikaaslased ja sõbrad. Ma tean Eesti Kaitseväest ehk kroonust, nagu mulle meeldib toda kutsuda, nii mõndagi. Ajateenistusest tulnud on mulle tihti maininud, et kõikidest sealsetest raskustest hoolimata on üks asi kindel: sealt saab häid lugusid ja tutvusi.

Buss väljub kell 9.30, aga mina olen alles Pirogovi platsi ees: klassivend unustas akupanga mu koolikappi panna, mis pärast pidin ootama esimese tunni lõppu, et selle temalt kätte saada. Kooli ees märkas mind ka õpetaja Maidre ja teatas, et ma varsti kahetsevat, et esimesse tundi ei läinud. Ilmselt on tal õigus. See on aga tuleviku mure, praegu pean ma, soldatikott seljas, jooksmas Vanemuise parklasse, kus mind ootab buss. Aega on veidi alla viie minuti ning hilinejatele armu ei anta. Niisiis lidun ma mööda Ülikooli uulitsat edasi. Seljas on mul must kuhvt, mille all triibuline mere-mehesärk. Peas must barett. Koti all on mul veel seljas isiklikud rakmed. „Näen välja nagu mingi Petropavlovski madrus,“ mõtlen ma.

Kell on 9.28 ja ma olen Vanemuise parklas. Seal on kolonelleitnant Asson ja keegi kadett. Võtan põuetaskust nn vanema nõusoleku laagris osalemiseks, mida mu vanemad pole loomulikult kordagi näinud, annan selle kadetile ja astun bussi. Istun kõrvalt paralleelklassivennaga, kellega olin lubanud laagrisse-

minna. Tuleb välja, et mul õnnestus: ma polegi viimane õpilane, kes bussi astub. Bussis on rahvast kõikidest lendudest. Sooliselt on koosseis suhteliselt võrdne. Olen enamikuga õpilastest tuttav. Kui rõõmustav, nendega annab sõtta minna küll.

Nüüd on kell 9.30 ja buss väljub, kadett ütleb midagi mikrofonil. Kolonelleitnant jääb maha teise kooli õpilasi bussile toimetama. Räägin sõidu ajal klassikaaslastega. Teekonna teises pooles on akendest näha Lõuna-Eesti kaunist kuppelmaastikku. Ilm on ilus ja päikeseline, taevast on pilvitu. Mingil hetkel hakkavad akendest paistma aga vaid männimetsad ning järsku olemegi kohal. Meid aetakse bussist välja, haarama kotid ja asume nn infobanaani kadeti juttu kuulama. Seejärel lähme üksikult varustust võtma. Järjest laotakse mulle käte vahele sõdurivorm, lebomatt ja magamiskott. Teistele antakse veel seljakott, ent mul on see juba olemas. Viimane kadett jagamisliinil vaatab mulle järsku silma ja ütleb: „What's up?“ „Kas ma tunnen teda? Ta vaid itsitab ja jätkab jagamist.“

Nüüd pannakse poisid ja tüdrukud baraki tubadesse riietuma. Me, treffi poisid, vestleme valjult seda tehes. Mu seljas olnud kuhvti vahetab välja digivorm, mis sobib mulle üllatavalt hästi selga. Barakki hakkavad jõudma ka teiste koolide õpilased ning ruum jääb kitsaks. Liigume tagasi õue mändide alla. Nüüd on

Tundub, nagu see kõik oleks tükike raamatust „Nimed marmortahvil.“

meil kõigil ühtne vorm, vaid jalanõud on erinevad. Enam pole me lihtsalt laagris osalevad Treffneri kooli õpilased. Ei, nüüd oleme me edevalt kõlava nimega Charlie kompanii 3. rühm. Vormid seljas, on paljudel lust näos ja heidetakse nalja, tundub, nagu see kõik oleks tükike raamatust „Nimed tahvil.“ Ilmsiks saab aga sõdurielu paratamatu osa, milleks on passimine. Jääme sinna linnaku mändide alla tundideks ootama, siis viiakse meid lõpuks sööma kuhugi veoautode taha. Söögiks on supp ja kaneelipirukas. Maitseb hästi.

Juhan Martten Kull, D21

Tagasi mändide all. Tuleb kadett Liiva, ta on meie rühmailem. Rühmast moodustatakse kolm jagu. Minust saab 2. jao ülem. Eriti palju tööd sellega ei kaasne, eelkõige tähendab see lihtsalt kütte- ja patrullgraafikute koostamist ning jaole info edastamist. Mu jaoks on 11 inimest, kellest pea kõik on mulle varasemast tuttav. Tore seltskond.

Rivis marsime linnakust metsa. Seal tehakse meile esimesed tunnid Kaitseväge varustusest ja priimuse kasutamisest. Siis tuleb telkide püsti panemine. Mu jaoks on koos minuga kolm inimest, kellel on kogemusi riigikaitse alal, niisiis saame me ülesannetega kõige kiiremini hakkama. Lõpeb päeva viimane tund ja meile jagatakse kuivtoidupakkid. Valmistan koos kahe klassikaaslasega konservisotot. Rühmailem Liiva teatab, et soovib kella üheksaks kütte- ja patrullgraafikuid. Korraldan need ära. Terve õhtu passib 3. rühm tühja. Aega veedetakse peamiselt vesteldes. 1. jao telgi juurde püstitame Hugo Treffneri monumenti, puuposti, millele põletame tähed HTG ning Hugo näo kujutise. Männimetsas on kohe meie kõrval kompanii 2. rühm - Poska õpilased, kelle seas on samuti tuttavaid. 2. rühma hulgas on veel ka Tartu Rakendusliku Kolledži õpilased. Üle tee, teistest veidi kaugemal on tammekad, härmakad ja võrukad.

Hugo Treffneri monument

Foto: Juhan Martten Kull

Kell lööb 21.00, pean graafikud rühma-ülemale andma, kuid teda pole näha. Saame teistelt kadetidelt teada, et ta on Tartusse läinud. Klassivend teeb talle tüngakõne. Panen umbes sel ajal telgi ahju küdema. Kell 22.00 on öörahu. Täna patrullib 1. jago, varahommikul esimesed minu jaoks. Käin 1. jao poistega tammekate juures patrullil kaasas. Kella ühe paiku lähen telki magama.

Mööda mägitaid ja orge sammus edasi 3. rühm, kütkma jäädavalt jaotelke nende raske rännak viis.

Algab 2. päev, kell 6.00 on äratus. Kadett Liiva on tagasi, ta on klassivenna kõne pärast nõrkinud. Karistust õnneks ei tule. Lähme rivis sööma, toitu jagavad meile Poska kooli õpilased. Toit on jällegi hea - soe puder, mis hommikukülmas mekib jumalikult. Määratakse uued jao-ülemad, mis tähendab, et saan oma senistest kohustustest priiks. Nõnda on teine päev mulle paras siesta. Algavad taas tunnid. Esiteks räägitakse meile liikumisformatsioonidest: järjestikust, ahelikust ja malelauast. Teeme neid läbi teedel ja metsas. Ometi ei tule meil kontakti ja ei mainita vaatlussektoreid, mis pärast on tund minu arust väga lünklik. Seejärel näokamo. See on juba toredam. Teeme paari klassikaaslasega koos, meil tuleb täitsa esinduslikult välja. Nõnda ei ole aga kõikidel: mõned on enda näod niivõrd paksult rohelisega katnud, et kamuflaaž on neid hoopiski nähtavamaks teinud. Siis on taas lõunasöök kuivtoidupakkidest.

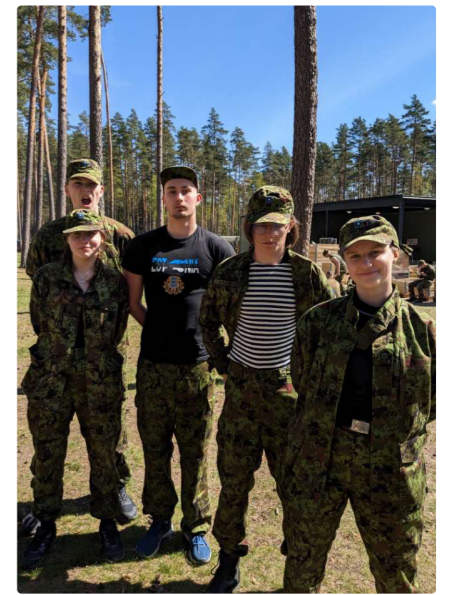
Söök kuivtoidupakkidest

Foto: Kärt Tõnissaare

Saabub päeva oodatuid osa, milleks on laskmine. Alguses räägitakse meile mõistagi ohutusest ja relva käsitsemisest. Siis veel laskeasendid ja sihtimine. Muuhulgas demonstreeritakse erinevaid kroonus kasutatavaid relvi. Meie laseme relvast AK-4. See valmistab mõningatele pettumust: on ju niinimetatud rahed veidi prestiižsemad. Mul on ükskõik, suurema kaliibriga vindist on lõbusam lasta. Järgmiseks viiakse meid lasketiiru, laskedistants on 50 meetrit. Laskmas käiakse kümnekesi, teised ootavad kaugemal. Ma lähen viimastega. Puhun instruktoritega juttu. Teeme oma paugud ära ja lahkume lasketiirust.

Tuleb õhtu viimane üritus - kompaniidevaheline orienteerumisvõistlus. Moodustame neljased võistkonnad. Paneme enda võistkonna nimeks Onamatopoeetika. Peame leidma kaardi abil kontrollpunktid. Mulle valmistab see kaart, mis meile jagati, viha, sest tolle erinevus päris maastikuga on märgatav. Teeme ära, rajal olime umbes 27 minutit.

Paljud on jooksmisest higised ja väsinud. Oleme tagasi laagris, kus enamik vahetavad higised riided kuivade vastu. Lase-me kõlarist vanu häid rindelaule, nagu „Need on kauged hallid rajad“ ja „Eesti olema peab vaba“. Istume koos ja räägime. Neid hetki naudin ma laagris enim. Kolonelleitnant käib meid vaatamas ja meiega vestlemas. Kell 22.00 rivistatakse kompanii üles. Teatatakse võistluse võitjad. Onamatopoeetika sai 3. koha. Auhinnaks on kastitais jääteed ja komme. Siis aga taas öörahu peale ehk kütkma ja patrullima. Patrullin paarilisega

Õpilased sõdurivormis

Foto: Kärt Tõnissaare

kella üheteistkümnene, siis läheb ta telki tagasi. Ma jään veel õue teiste patrullidega kohtuma. Saan uusi tutvusi. Süda-õöks olen telgis ahju valvamas. Pärast enda rotatsiooni jään magama.

Hommikul kell 6.20 oleme üleval ja rivis, nagu oli ette teatatud. Vaid kadett magas sisse. Sööme ja siis kompanii rivistusele. Jagatakse kiituseid. Kompaniilem ütleb rivistusel mingi John F. Kennedy tsitaadi. Itsitan selle peale. Siis tagasi laagrisse ja viimane tund, meditsiin. Õpetatakse žguti, rõhksideme ja kolmnurkrätiku kasutamist. Peale tundi teeme grupipildi ja lähme laagrit kokku panema, siis muidugi on veel passimist.

Kell on kusagil 12, kui oleme taas linnakus. Jagatakse kringlit ja mahla. Vahetame sõdurivormid tsviilriiete vastu - Charlie kompanii 3. rühm saab likvideeritud. Kolonelleitnant rivistab meid üles. Ta jagab meile „kuldseid hõbedast tehtud märgid“, millel mõök ja pärg. Veidi veel passimist, siis bussidele ja Tartusse. Kursus on kirjas, olen bioloogias ja matas maha jäänud. „Tühja sest,“ mõtlen ma, „inimesed olid toredad. Nüüd tahan ma vaid kodus võimalikult kiiresti pessu saada.“

Muinasjuttudena jäävad meelde lood neist patrull-õist ja nii taas Tartu pinnal lõppes meie sõjakäik.

Madis Reemann 70!

tsitaate kogus **Markus Kaur**, A22

Ainult ööbik laulab ilma õlleta. Noored inimesed arvavad, et tähtis on raha, vanad inimesed teavad seda.

Täna peate nii madalale langema, et peate mõttetööga tegelema. Proovige see nusserdis siis kokku panna.

Tehke nägu, et saate väga hästi aru. Ja kui te olete seda korduvalt teinud, siis hakkategi uskuma.

Teil on ebatervislik huvi selle keha ruumala vastu. Sellepärast te siin ju oletegi.

Must keha kiirgab ka rohkem soojust kui valge. Siit võib muidugi ka rassistlike järeldusi tegema hakata, aga see pole selle jaoks õige koht.

Kui teil tekkis nüüd tunne, et te saite aru, siis ärge muretsege, see läheb mööda.

Intelligentne inimene oskab ka väikesest asjast rõõmu tunda. Nagu inimesed näitavad, on kolme valemi kokku panemine teile üle jõu või mõistuse.

Kes ütleb, mis ta sellele ülesandele vastuseks sai? Ärge kartke, ega ma väga kõvasti ei löö...

Kui füüsika pakub teravaid elamusi ja käsi natukene värisema hakkab, siis suruge vastu lauda.

Sellel kalorimeetri mõlal on plastikust käepide otsas, sest te olete siin nii kuumad neiud ja noormehed, et kui metallist kinni hoiaksite, läheks vesi keema.

Eestis kehtib Eesti Energia jäävuse seadus. Eesti esimene tuumafüüsik oli Lydia Koidula.

Teil on inimlik soodumus kirjutada mõõtetulemust, mis teile meeldib, mitte mõõtetulemust.

Ka kaka sees on mõte – see oleneb sellest, kui sügavalt kaevata. Kuulge, ärge neid statiivikruvisid niiviisi vägistage. Pole vaja. Võtke suurem haamer.

Teil on 8. ja 9. klassiga võrreldes teatavad eelised: kui mitte midagi muud, siis elukogemus.

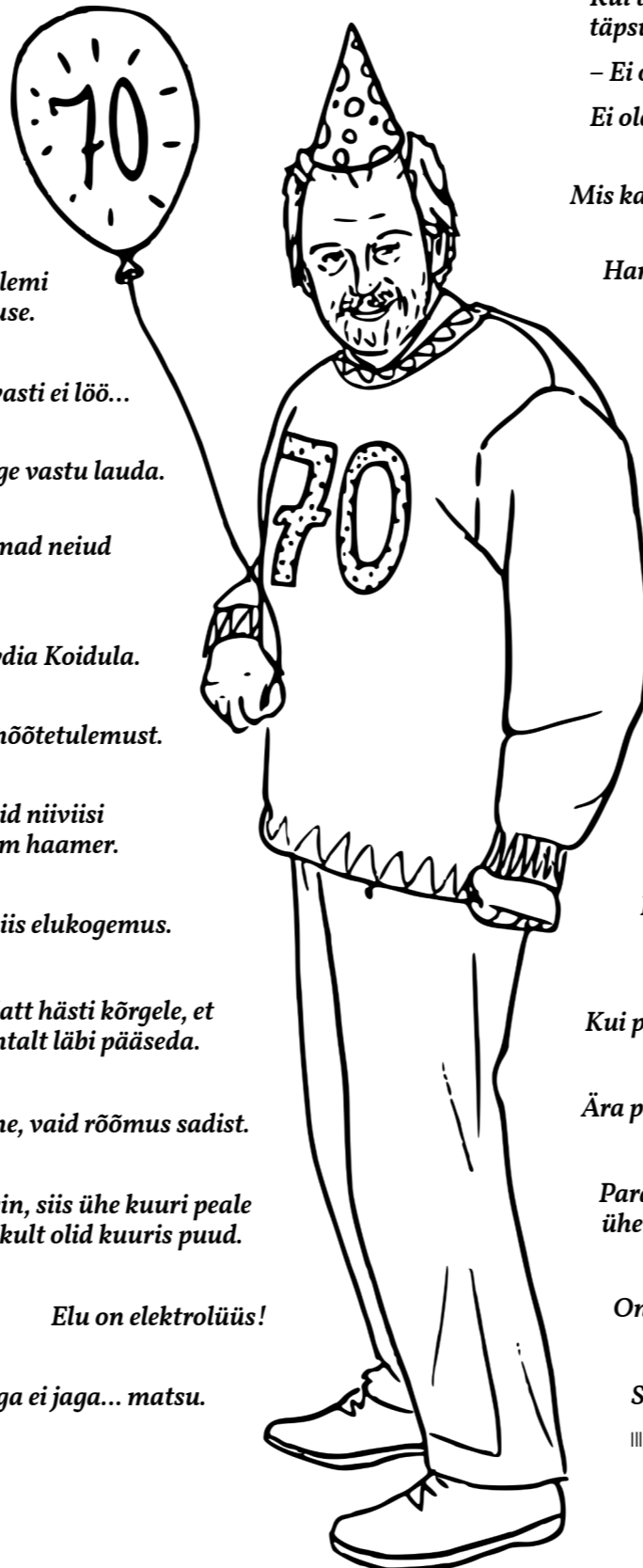
Proovige arendada oma mälu kuldkala omast ahvenani. Viskame teid aknast välja ja vaatame, kuidas aeg lendab. Tõstke latt hästi kõrgele, et alt puhtalt läbi pääseda.

Sa oled saavutanud mitu võitu, üks neist on vähevõitu. Ma pole kuri inimene, vaid rõõmus sadist.

Kaos valitses enne, kui tühjus mõttetusetult lapse sai ja maailm tekkis. Kui mina kunagi Tähe tänavas elasin, siis ühe kuuri peale oli kirjutatud roppsõna. Aga tegelikult olid kuuris puud.

Bioloogias tuleb töö? Mida te õpite? Homoseksuaalseid ebonukleinhappeid? Elu on elektrolüüs!

Vaiki, õnnetu! Muudkui korrutad, korrutad, korrutad, korrutad, aga ei jaga... matsu.

Tänase töö nimi on „Vee sogamine – see on minu meelistegevus“.

Kas te teate, kuidas tuleb sügav mõte...

Statistika on nagu miniseelik: lubab palju, aga ei näita midagi. Raske mõista, aga kerge unustada. Miski hea asi peab ju ka olema.

Kui vana testament ei sobi, peab uue kirjutama. Seda Einstein tegigi.

Tõeline teadus on isikliku uudishimu rahuldamine riigi raha eest.

Kui te suudate selle kukkuvat keha kauguse millimeetri täpsusega mõõta, siis mina olen Beethoven.

– Ei ole siis või?

Ei ole. Kunagi olin, aga enam, näe, pole.

Mis karvane katk teist üle on käinud, et teil nii palju puudujaid on?

Harjutamine teeb harjutajaks, ja mis teie siin kokku olete meistriks sünnitakse. Meistriks sünnitakse. Ja mis teie siin kokku olete suutnud nusserdada?

Ma tegin teie kaaskannatajatega, teise rühma omadega, inimkatseid ja sain tulemuseks, et algebrat te ei oska.

Pange nuga kohe käest, kui ei taha teravaid elamusi.

Kui on pidu, siis on pidu. Kui on töö, siis on pidu ka.

Teil on kaks viga: te karjute minust üle ja haugute veel vastu ka.

Mina vananimene enam õlut ei joo. Õlu teeb laisaks ja lolliks, tean seda omast käest. Ma joon parem viina, see teeb ainult lolliks.

Ei, ärge võtke. Ega õige mees nii lahjat asja ei joo. Te olete veel noored ja ilusad. Varsti olete nagu minagi – mitte enam noored.

Kunagi vanasti, kui veel loomad rääkisid, õunad olid väikesed ja needki olid ussitanud ning kommunistid jooksid vabalt tänaval ringi...

Kui palju peab sukelduma, et saada kahekordne rõhk? Põhjani, ikka põhjani.

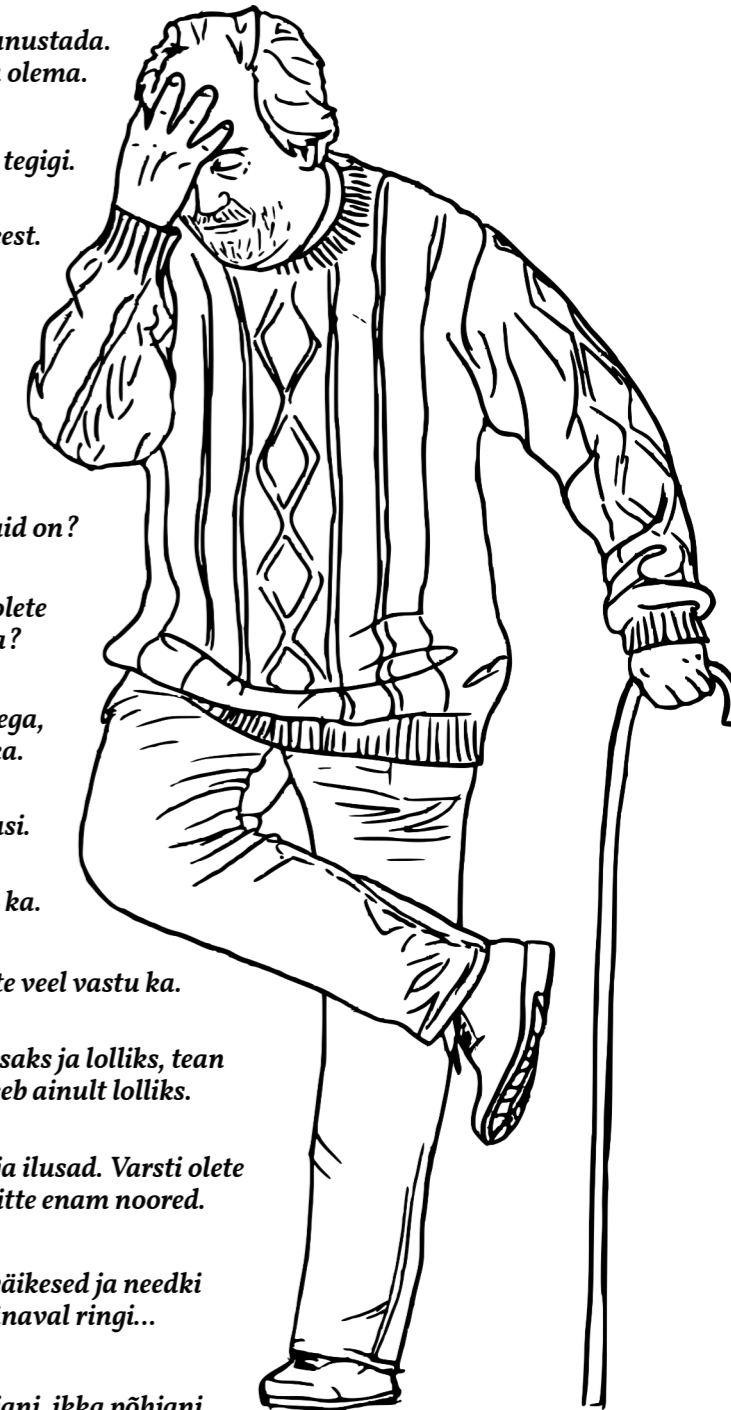
Ära puuderda, ära peegelda, istu kodus ja heegelda! Katse korda läinud on: seal, kus vaja, lõhkes pomm.

Paralleelsed sirged ei kohtu enne üheteistkümnendat kilomeetrit. Elektron on sinine kuulike, mille lähemal vaatlemisel ilmub väike miinusmärk. Käib perest peresse, pistab vorsti kereesse.

On olemas väikesed valed, suured valed ning statistika. Eksperimendi asendame möla ja kriidiga.

Sisenete ruumi. Seal on suur jõhvikas, muud midagi. Suur mari, noh! Saate aru? Ju siis kulus marjaks ära.

Illustratsioonid: Roosi Raudsepp

Kas me peame elama nii, nagu ühiskond soovib?

Annaliisa Karu, D21

Sayaka Murata, tunnustatud Jaapani naiskirjanik, on pannud kirja erilise ja lugejat paeluva loo, mis on inspireerinud tema enda elust. Romaani „Inimene helendavast klaaskastist“ esmatrükk ilmus 2016. aastal Jaapanis. See on isemoodi teos, kus justkui midagi suurt ei juhtu, kuid tegelikult toimub palju rohkem, kui algsest tunduda võis. See ilukirjanduslik teos neelab lugeja endasse, nagu oleks ta ise loo peategelane, ja avab täiesti uue vaatenurga pealtnäha tavalisele, kuid reaalsuses veidi eriskummalisele elule. Luges ei märkagi hetke, kui oled unustanud end natuke kummalisse, kuid lummavasse kirjanduslikku tervikusse.

See on lugu 36-aastasest naisest Keikost, kes otsib Jaapani survestavas ühiskonnas enda kohta. Ülikoolist saati on ta töötanud ja sissetuleku teenimist nautinud ainult väikeses Smile Marti ööpäev ringi avatud minipoes. Naine võitleb pidevalt ühiskonna survega, kuna Jaapanis on ebanormaalne sellises vanuses ikka veel müüjana tööd rügada. Keiko lähedasi vaevab küsimus „Mis temaga lahti on?“. Peategelasena üritab ta siiski eluga hakkama saada, tehes seda piirides, kus ta mängib „normaalse inimese“ rolli. Inimese rolliga hakkama saamise analüüsimine on Keikoga tihedalt seotud ööpäevaringses poes. Püüdes ellu sisse sulanduda, otsib

Sayaka Murata kaupluse ees

Foto: Kentaro Takahashi | The New York Times

Keikol on usku vaid maailmasse helendavas valguskastis

ta pidevalt juhendit normaalseks eluks. Seda aga on praktiliselt võimatu leida. Keikol on usku vaid maailmasse helendavas valguskastis, nimetades seda stabiilseks ruumiks, mis katkematult pöörleb. See on mugav keskkond, kus ta tunneb ennast ühe tarviliku nutrikena inimkonna masinavärgis.

Peategelane Keiko on justkui sütik, kes loo käivitab: ta on lapsepõlvest saadik olnud teistsugune. Teoses äratav uudishimu tema käitumine Jaapanis, kus igal inimesel lasuvad ootused nii karjääri kui ka pere loomise osas. Keegi ei saa aru, miks ta on töötanud Smile Marti kaupluses, millest on saanud kogu tema elu, 18 aastat. See teeb Keikost mõistusetaguse olendi nii kõrvaltegelaste kui ka lugeja jaoks. Ta on justkui müstiline olend sügavas metsas, kelle tabamine on keeruline ja takistus täis teekond. Kulgedes rännakul, muudab Keiko end erinevate olukordade jaoks. Ta otsib hädavalesid, vabandusi ja põhjendusi oma loomuse selgitamiseks ning teeb midagi meeleheitlikku, et olla vähegi kasulik ühiskonnaliige. Lugeja tahab eelkõige Keikot mõista ja kaitsta inimeste eest, kellel on eelarvamused ja elule kõrged ootused. Seepärast on ka selle teose tõlgendamine mitmetahuline, palju oleneb lugejast endast ning tema isiklikust hoiakust.

Romaan kujutab ideaalselt, kuidas elades teistmoodi, kui standardid nõuavad, nii nagu ise ihaldad, tekitab ühiskond tülgaastava surve, millest väljapääsu ei leidu. Sellele astub peategelane sisemiselt vastu, hoolides vaid helendavast klaaskastist. Loo mõistatavaks tegemiseks on Sayaka Murata pannud sõnad paberile, kasutades harmoonilist, kuid selgesõnalist keelt. Ta on loonud eripärase maagia, mis teeb raamatu käest panemise eriti raskeks. Lugu on põgus, kuid iga sõna

Sayaka Murata Tokyo esmatarbekaupluses

Foto: Kentaro Takahashi | The New York Times

pane elu üle järele mõtlema. Romaani lugemine tekitab minus kui arvustajas tohutult sisemisi dilemmasid ning tõi esile essentsiaalse küsimuse „Kuidas ma siis peaksin elama?“. See lugu on silmi avav, maalides pildi ühiskonnast täiesti uuel tasandil. Luges veerevad mõtted ühest äärmusest teise, analüüsid tekib isegi segadus, kas asi on Keikos või meeleõgeduse käes vaevlevas ühiskonnas, kus igal inimesel peab olema mingi ettenähtud roll.

„Inimene helendavast klaaskastist“ on meisterlik näide sellest, kuidas lugeja sukeldub pea ees vette, kaotab end koraks ja jõuab siis kaldale tagasi arukama isiksusena. Teos ületas minu jaoks kõik ootused ning pani mitte ainult ridade vahelt lugema, vaid ka analüüsi- ma, hingama ja hämmastuma. See lugu aitab mõista, kui oluline on meid ümbritsev ühiskond ning kui palju meid elu jooksul suunata, kritiseerida ja juhendada üritatakse, ilma et me oleks seda palunud. Kui olin raamatu sulgenud, jäin mõtisklema, kas me peame elama nii, nagu ühiskond soovib. Igatahes soovitan seda romaani kõigile, kes soovivad ühiskonda ja selle toimimise keerukust paremini mõista.

Ta on justkui müstiline olend sügavas metsas

Intervjuu teadustööde konkursi võitjaga

Madli Maran, C21

HTG 12.c klassi õpilane Leene Pärtel pälvis 11.-12. aprillil Eesti Rahva Muuseumis toimunud õpilaste teadustööde riiklikul konkursil gümnaasiumiastmes I preemia. Tema uurimistöo „Taimede elurikkus XX sajandi eesti maalikunstis“ eesmärgiks oli juhtida tähelepanu looduse mitmekülgsusele ja ilmetada elurikkuse tähendust eesti kultuuris ja ühiskonnas. Miilang uuris noorelt teadlaselt konkursilt saadud kogemuste ja muljete kohta.

2023. aasta õpilaste teadustööde riikliku konkursi tutvustavas kogumikus on kõnealuse töö kohta öeldud, et see on teadaolevalt esimene, mis uurib kvantitatiivselt elurikkust eesti kunstis. Selline originaalne idee tuli Leene sõnul soovist ühendada oma kaks kirge - botaanika ja maalikunsti. „Mind inspireeris KUMU püsinäitusel olev Johann Köleri maal „Truu valgur“, mille alaosas on väga realistlikult kujutatud tavalisi looduslikke taimeliike, millest ma enamiku ära määrata suutsin. Sealt edasi hakkas idee kerima ja lõpuks suutsin selle ka ära sõnastada. Alguses olin ebakindel, kuidas mõtet teostada, ja sellepärast otsisin ka teisi variante. Kui ma olin juba vajalikud täpsustused teinud, olin ka valikus kindel.“

Leene Pärteli uurimistöoga seoses on esile toodud ühiskonnas levivat nn. rohepimedust. Uurimise, milline on autori enda kokkupuude sellise tendentsiga. „Ma kasvatin äärmiselt looduslembelises keskkonnas, metsade ja heinamaade vahel. Minu mõlemad vanemad on Tartu Ülikooli bioloogid, seega olen juba väiksest peale osanud märgata erinevaid liike ja koosluseid.“

Lilled akna ees

Pilt: Kristijan Teder

Rohepimeduse olemasolu tärkas mulle juba algkoolis, paljud mu klassikaaslased ei tundnud isegi kõige elementaarsemaid liike.“

Mida meie, õpilased saaksime ära teha, et elurikkuse tundmise vähenemine ühiskonnas ei oleks nii laialdane?

„Probleemi tunnistamine ja teadlikuse tõstmine on esimene samm, aga ainuüksi sellest ei piisa. Õpilased peaksid nõudma rohkem praktilist bioloogiaõpet ning seda juba lasteaiast peale, sest seal hakkavad välja kujunema algelised väärtushinnangud.“

Maalikunstiga on Leene samuti juba pikalt seotud olnud. „Ma käisin viis aastat Tartu Lastekunstkoolis, lõpetasin eelmise aasta. Olen olümaalimisega tegelema nüüd juba vähemalt kuus aastat.“

Ma usun, et iga kunstnik paneb oma loomingusse väga palju iseennast.

Maalimine on minu eskapism, ma sukeldun pea ees oma loomingusse ja unustan aja.“

Küsisime ka uurimistöo valmimise protsessi kohta:

„Minu eesmärk oli kirjeldada 20. sajandi eesti maalikunsti kujutatud taimede elurikkust. Selleks määrasin taksonid kuuesajal taimi kujutaval maalil, mis olid sisestatud veebiandmebaasi Eesti Muuseumide veebivärv. Liikide määramisega tegelesin suvel. Hiljem tegin korrelatsioonanalüüsi, millega uurisin liikide esinemissagedusi ajas. Otsust vajadust plaani muuta ei olnud, küll aga pidin tegema palju täpsustusi ja kitsendusi. Näiteks otsustasin, et kasutan ainult MuS andmebaasi pildiga sisestatud maale ja kunstikogudes olevaid töid oma valimisse ei kaasa.“

Milline periood/etapp oli töö valmimise juures kõige keerulisem?

„Kõige suurem katsumus oli metoodika väljatöötamine. Kuna mu töö on esmakordne, siis pidin välja mõtlema täiesti originaalse metoodika ja lähenemise.“

Üks Leene uurimistöo järeldusi on see, et hoolimata elurikkuse vähenemisest looduses, on elurikkus maalidel suurenenud. Kas selline tulemus autorit ennast kuidagi üllatas?

„Natuke üllatas, sest kunst on enamasti ühiskonna peegel ja inimesed tähtsustavad loodust aina vähem. Tegelikult on põhjus hoopis taimede kättesaadavuses. Kõige enam kujutati 20. sajandi maalikunsti tavalisi kultiveeritud õistaimi. Kuna nende kättesaadavus sajandi vältel suurenes, suurenes ka elurikkus.“

Teadustööde konkursil paistis Leene hinnangul töö silma eelkõige uude interdistsiplinaarse lähenemise ja andmekogu ulatlikkuse poolest. Küsimusele, milline võiks olla tehtud töö väärtus ühiskonna, hariduse või teaduskogukonna jaoks, vastas Leene nii: „Oma tööga ma midagi maalimamuutvat ei avastanud, ent ma leidsin uue perspektiivi, millega kunsti ja kogu kultuuri vaadata. Taoliseid kvantitatiivseid uuringuid saaks teha ka teistes kultuurivaldkondades.“

Mis on Sinu eesmärgiks eesootaval Euroopa Liidu noorte teadlaste konkursil?

„Minu eesmärk on imada endasse võimalikult palju kohalikust teadusmaailmast, leida inspiratsiooni oma tuleviku teadustööks ja luua palju uusi tutvusi. Ma ootan huviga, et kuulda kõnekate teadlaste ettekandeid ja kohtuda teiste noorte Euroopa teadlastega.“

Soovitusi neile, kes plaanivad samuti tulevikus õpilaste teadustööde konkursist osa võtta:

„Kõige tähtsam on varuda aega, et leida teema, mis ennast väga huvitab.“

„Ilma sisemise motivatsiooni ja kireta muutub töö tegemine vaevarikkaks protsessiks. Teadustööde konkursil on tavaliselt edukamad mahukamad tööd, nii et ma soovitan vara alustada ja olla nõus oma vaba aega ohverdama.“

Abituriendid vastavad: mis jäi Treffneris tegemata?

Miia Isabel Anipai, A21

Kallid kaasõppijad! Võtsin enda hooleks ja kohuseks koguda kokku meie armsate abiturientide suurimad kahetsused: teod ja sõnad, mis jäid Treffis tegemata ja ütlemata. Me ei pea kindlasti kõike seda tasa tegema, kuid mõned õpetussõnad lõpetajatelt oleks ikka hea kõrva taha panna.

Üheks suureks kahetsuseks oli kuhugi minemata jätmise, olgu see siis huviring, eriline koht või mõni põnev katusealune.

„Ei pääsenud kooli katusele.“
 „Kahetsen, et väätlusringi ei läinud.“
 „Ei roninud sinna, kuhu süda ihkas.“

„Ei käinud rohkem olümpiaadidel, ei läinud koori.“

„Aula kohale pööningule ei saanud. Uks oli küll korra lahti, aga venku töö jaoks pidi kordama.“

Tore on näha, et meie eeskujud meid ka tulihingeliselt armastavad.

„Kahetsen, et ei visanud 10- ja 20-sendiseid kümnendike pihta, kui mul oli veel võimalus.“

Suhtlemine, suhtlemine, suhtlemine! Kahetsust, et midagi jäi ütlemata, leidub paljude peagi lahkuvate abiturientide südames küllaga. Palun öelge inimestele, kui nad teile huvi pakuvad, ja palun tehke üksteisele komplimente, ja jumala eest, RÄÄKIGE OMA LENNUKAASLASTEGA!

„Kahetsen, et ei julgenud huvitavate inimestega vestlust alustada.“

„Oleksin tahtnud rohkem lennukaaslastega suhelda!“

„Suhtlesin liialt vähe inimestega, kes mulle meeldisid.“

„Oma crush'ile tuleb öelda võimalikult vara!!! Kurat!“

„Kahetsen siiralt, et ma ei läinud peale toredaid tunde õpetajate juurde neile ütlemata, et oli väga vahva tund. Mõnesse õpetajasse kiindusin eriti sügavalt, kuid ei ole neile seda kordagi otse öelnud (KOP, Paaver, Jürgenstein, Lepiste, armastan teid väga!). Kallid praegused ja tulevased treffneristid, palun ärge korra minu viga. Kui teile meeldib mõni õpetaja, siis olge julged ja minge öelge neile midagi sooja.“

„Pean mainima, et Treffneris käib palju ilusaid õpilasi. Mina kui esteetiliselt väärtusi sügavalt hindav humanitaar panen teile kõigile südamele: palun tehke inimestele komplimente. Ka kõige pisemad tähelepanekud võivad kellegi päeva värviliseks muuta.“

Oli ka huvitavaid aktsioone, mis ilmselt võiks sama hästi tegemata jääda - eks vaadake ja hinnake neid soovitusi ise. Siiski ärge unustage: parajas koguses on kõik tervislik.

„Ei käinud keldrirave'il.“

„Ei pidutsenud 11. klassis rohkem.“

„Ei jõudnud cult'i alustada.“

„Peale sauna ümber koolimaja jooks“

Armsad kaastreffneristid, võtame Treffnerist kõike, mis võtta annab! Teeme vahel trikke ja õpetajatele peavalu, aga mäletame, miks me siia tulime - eks ikka õppima.

„Kahetsen, et ei võtnud ladina ja prantsuse keele lisakursuseid. Kahetsen, et ei õppinud rohkem.“

„Luuletused. Jah, kirjutage luuletusi, ilusaid mõtteid või tobedaid tsitaate väikestele paberilipikutele, voltige need kokku ja jätke kooli peale erinevatesse kohtadesse. Põhjuseid on ainult üks: miks ka mitte.“

Playback Show

Miia Isabel Anipai, Maia Serv, A21

Juba rohkem kui kaks kuud tagasi, 31. märtsil korraldasime HTG-s üle pika aja taaskord Playback Show. Õpilaste ja õpetajate muusikavideote jäljendamise võistlus tõi lavale kümme eriomalist esitust. Õhtu kõige kõigemaks valiti 11.a noormeeste parodeeritud Kuldse Trio lugu „Kurgid sulle, raha mulle“.

Kuigi ürituse korraldamine võib esmapilgul väga lihtne näida, siis päris nii see kindlasti ei ole. Planeerimisega alustasime juba septembri esimestel nädalatel, kui panime paika show' toimumise kuupäeva. Kindlaks motoks oli go big or go home (ingl „kas kõik või mitte midagi“), seepärast otsisime üritusele võimalikult palju sponsoreid. Igasuguseid nipet-näpet tegemisi oli kogu aeg: tegime õpetajatega kokkuleppeid, kutsusime klasse osalema ja helistasime sponsoritele. Lava oli meie jaoks must-have, sest tahtsime, et igast saali nurgast oleks esitusi näha.

Playback Show ei oleks kindlasti olnud selline, nagu oli, ilma meie suurepäraste sponsoriteta. Aitäh BubblyBoba, Edu Akadeemia, GameGround, KangaDzungel, TYPÄ, Pierre, RUMMU, SEIK, Abakhan, Saiapalee Tüümiän, Maxsound ning erasponsorid A. U ja H. H!

Kõige hirmsam hetk oli meil viis minutit enne ürituse algust, kui vaatasime saali, ja istekohtadest vaid umbes kümmendik olid hõivatud. Olime ju mitu kuud seda show' d ette valmistanud! Siiski olid ürituse alguseks hõivatud enamik istekohtadest ning oli ka seisjaid. Me oleme väga tänulikud kõigile pealtvaatajatele ja eriti osalejatele, kes leidsid aega ja tahtmist meie projektist osa saada. Loodame, et lahkusite ülevate emotsioonidega, ja kes teab, ehk on just praegu formeerumas uus HTG traditsioon?

Aga mida saaks järgmisel aastal koolis teisiti teha?

Annaliisa Karu, D21

Päike on kumamas, keskendumisvõime kadumas - kooliaasta hakkab vaikselt lõpule jõudma. Enne suve on ikka hea võtta õppeaasta kokku ja jagada soovitusi järgmiseks. Miilangu toimetuse andis treffneristidele võimaluse lasta enda häälel kõlada, et jagada midagi, mida HTG võiks järgmisel aastal teisiti teha. Kõlanud soovitusi on seinast seinast, aga mine sa tea, äkki aitab just nende järgimine uut õppeaastat kergema südamega vastu võtta!

Kümnendikele peaks juba aasta alguses mainima rebaste ristimise, sügispikniku ja balli toimumisaega või orienteeruvat kuud, millal üritused toimuvad, sest olles mujalt pärit ja Treffneriga veidi võõras, oleks see info igati vajalik.

- Elis Anete Saksman, E22 -

Võiks olla kaks erineva tasemega vene keele rühma: üks, kus keskendutakse rääkimisele, ja teine, kus sõnavarale.

- Robin Vask, B22 -

Võtta tööle mõni pädev füüsikaõpetaja. Prioritseerida näitering ja suunata ressursse ka selle arendamiseks. Treffnerisse on vaja lava! Võib-olla alustada ikkagi UPT-ga varem, juba kümnendas, ja lõpetada siis näiteks üheteistkümnenda lõpus, et kellelgi ei jääks selle pärast kool lõpetamata. Maksta õpetajatele rohkem palka!

- Maara Parhomenko, E20 -

Õpetajad võiksid tunni keskel pisikesi liikumispauze teha, et keskendumisvõime tagasi tuleks.

- Lota Kalberg, D21 -

Kool võiks alata kell üheksa, sest praegu on põhimõtteliselt igal õpilasel suur unetus.

- Margaret Braun, C22 -

Suure õpikoormuse ja sellest tuleneva ajapuuduse tõttu varastatakse lisaega tihti une arvelt. Ka mitmed õpetajad tegelevad õpilaste tööde parandamisega just öösiti. Arvestuseks õppimine või kontrolltööde parandamine uneaja arvelt ei mõju aga pikas perspektiivis tervisele hästi. Seega minu soovitus kooliperale: uni on hea tervise jaoks oluline ja korralikud kaheksa tundi ööund kuluvad meile kõigile marjaks ära.

- Agnes Peitel, A22 -

Kooli söökla võiks olla kauem lahti, kasvõi ainult puhvet, et pärast viendat tundi ka oleks võimalik süüa saada.

- Jaan Artur Viirsalu, B22 -

Pianistina palve: palun häälestage klaverid ära, dear God!

- Lilian Hindrikson, D21 -

Koolimajas võiks rohkem taimi olla ning aastast võiks korraldada rohkem kooliperet ühendavaid tegevusi või üritusi, kus kogu koolipere täielikult seguneks. Õpilaste ja õpetajate ning ka klasside vahelisi challenge'eid võiks rohkem olla.

- Roosi Raudsepp, A22 -

Õpilastele võiks anda vähem kodutöid. Kel vaja, õpib õhtul niikuinii neid asju, millest tunnis aru ei saanud või kasutab seda aega millekski muuks kasulikuks. Näiteks lõpetab konspekti, mis tunnis pooleli jäi, uurib järgmise tunni teemasid või loeb kirjanduse kursuse kohustuslikke raamatuid. Ka puhkamine on kasulik tegevus, milleks liiga palju kodutöid tehes aega ei jää. Pole mõtet teha ülesandeid lihtsalt sellepärast, et need saaks tehtud, ilma tegelikult midagi aru saamata, sest aega pole. Või siis teha kodutöid une arvelt kõikide eelmainitud kasulike tegevuste kõrval.

- Kirke Karolin Tark, C22 -

ÕPETAJATE TSITAADID

Ma usun teid, kui te ei valeta.

— RAIMOND LEPISTE —

Mõni käib näitusel, et laksu kätte saada. Interaktiivne.

— RAIMOND LEPISTE —

Neil on näod niimoodi ja siis ma vaatan, et kas nad saavad aru või ei saa aru või nad arvavad, et nad saavad aru.

— AGNES VASK —

Siin on üks ilus naine.
Ma ei tea, kes ta on.
Ütleme, et ta on Madonna.

— RAIMOND LEPISTE —

Kui te olete õnnistatud sellega, et teil on kodus telekas, siis ehk olete näinud sellist kanalit nagu History.

— INDREK PAJUR —

Keskaegsed mungad tegid wannabe sauna.

— OTT MAIDRE ILLUSTRERIMAS ENDORFIINIIDE VÕIMET VALU VÄHENDADA —

Ei saa öelda "ich werde einen Apfel" – minust saab õun, saab öelda "ich bekomme einen Apfel" – ma saan õuna.

— MALL MATTO —

Hoiame tänase tunni performance'i piires, ärme happening'uks kätte lähe.

— RAIMOND LEPISTE —

Mul on ka mõtted suht otsas.
Võib öelda, et tunne on suht mõttetu.

— AGNES VASK —

Treffneri ukse peale peaks panema kaks silti: „Ärgu sisenege siia keegi, kes on oskamatu matemaatikas.“ (Platoni Akadeemia) ja „Kõik lootus jätke, astudes siit uksest sisse.“ (Dante põrguvärvavad)

— AGE SALO —

"This essay will describe..." This essay cannot do anything, it is not alive.

— SANDRA SAGAR —

Ma tegin natukene pättust.
Ei, ma ei käinud poes vargil.

— RAIMOND LEPISTE —

Poolleitrine purk on väga hea purk. Ja väike ämblik purgi nurgas - see on kujunduselement.

— UVE SAAR —

Trükipressi hind on kolmekohaline.
Kuskil üle kahe tuhande.

— RAIMOND LEPISTE —

Me peame realismini välja jõudma.
See on ju ulme.

— RAIMOND LEPISTE —

Tahvel läagab. Mida helli?

— AGNES VASK —

Pärast mind tuleb veeuputus, mitte õpilane.

— MALL MATTO —

Kellelgi on väga paha õues,
aga ta on vist väga väike ka.

— ÜLLE SEEVRI —

Ütleme nii, et rinnad on paljad.
Mis ma ikka vatran siin.

— RAIMOND LEPISTE —

Suurus polegi kõige olulisem.

— RAIMOND LEPISTE —

Mis asi on turbiin? Tuuleveski aga hardcore'im.

— AGNES VASK —

Katsuge oma helilist produktsiooni kärpida.

— INDREK PAJUR —

Sebiooper on puhas elu!

— UVE SAAR —

Küsisin direktorilt, et võiks olla whiteboard või isegi smartboard.

- Ja siis õpetajad kirjutavad sinna peale ikka markeriga.

Seda ma olen alati varem nendega teinud. Esimese asjana tõmban juhtme välja, siis ta on loll nagu õpilane, ja kirjutatan markeriga.

— AGNES VASK —

Die Banane ist krumm. – Banaan on kõver.

— MALL MATTO —

Tahad äkki juua teed, mis on KGB poolt võrtsitatud?

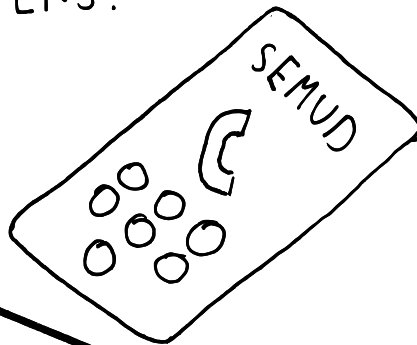
— INDREK PAJUR —

Te ei oska bioloogiat, kui te eesti keelt ei oska.

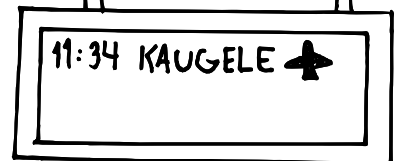
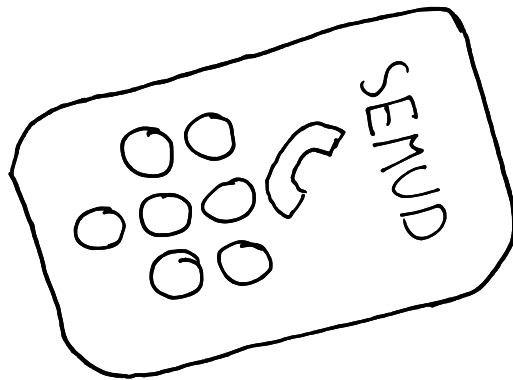
— SAIMA KAARNA —

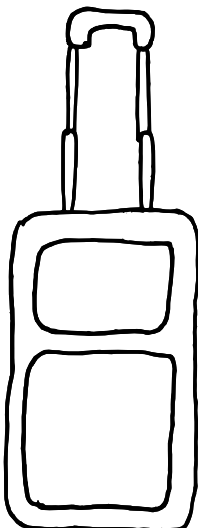
NOH, POISID!
NÄDAL VIIMASTE ARVESTUSTENI!
EI LASE LÕOVAKS, EKS?

KINDLASTI MITTE!
PINGUTAB IKKA
LÕPUNI VÄLJA!

MUIDUGI!
KOHE ONGI
LÄBI NIIVUINI...

107